

Lahenduste ministeerium

LAHENDUSTE MINISTEERIUM_____ühes vaatuses

Autor **Sanne Rooseboom** / Tõlkija **Vahur Aabrams**

Lavastaja **Taavi Tõnisson** / Dramatiseerija **Siret Campbell**

Kunstnik **Kristel Maamägi** / Grafitikunstnik **TA**

Helilooja **Liina Sumera**

Laulusõnade autor ja esitaja **Eik Erik Sikk (EiK)**

EiKi laulude produtsendid **Maris Pihlap** ja **Mattias Tirmaste**

Valguskunstnik **Targo Miilimaa**

OSADES:

Alfa – **Eliis-Maria Koit** või **Maria Ehrenberg** (Tallinna Linnateater)

Niina – **Alice Siil**

Sophia, Alina – **Laura Kukk**

Proua Vis, Jasmiin – **Laura Nõlvak**

Ruuben, Ralf, Barremans – **Hardi Möller**

Paps, Barremans, Mykhailo, Tommi Q, Kalle – **Mart Müürisepp**

Ma rüüpan märtsiõhtu udu-piimasuppi
Näis, mis pilt kausipõhjas täna peidus on
Kahtlemata, miski hoopis muu on kuskil
Jõuda pärale, näeks, mis mäng täna plaanis on

Nii palju maitseid jäänud proovida
Veel sada korda õnne soovida
Ja näha kevadkülmasid ning sügistuuli
Tuhisemas juustest läbi
Juba uni tikub peale, siiski

EiK, 2024

Kiri lavastajalt

Kevad on käes. Päike paistab iga päevaga aina soojemalt. Energiat on rohkem. Tuju on parem. Suvi ligineb ja on tunne, et midagi halba või ebameeldivat lihtsalt ei saa juhtuda. Ometi on maailm meie ümber praegu väga ebakindel. Meist üldse mitte kaugel käib sõda, inimesed võitlevad oma vabaduse ja eluõiguse eest. Kusagil kiusatakse kedagi. Kusagil on keegi väga nukker ja üksik. Kellelegi tehakse liiga. Seetõttu on oluline, et me kõik leiaksime võimaluse aidata. Vahel piisab ühest naeratusest, et kellegi maailm pahupidi pöörata, kellegi eneseusk taastada ja anda lootust, et elu võib paremaks minna.

Headus on nagu lill, mis kasvab, küpseb ja oma seemned laiali puistab luues nõnda headust järjest juurde. Nii saab ühest pisikesest õiest terve õitemeri. Muidugi, kõik ei ole alati nii lihtne. Oh, piisaks vaid kõigi maailma probleemide lahendamiseks naeratusest! Oh, oleks see nii!

Aga ka keeruliste murede lahendamine algab märkamisest, hoolimisest ja tahtest. Just märkamist, hoolimist ja naeratusi kõigile vaatajatele soovingi.

Hoidke endid ja üksteist!
Taavi Tõnisson

Mai 2024, Tallinn

„Kui hakkasin kirjutama lastele, läks mu kujutlusvõime päriselt tööle ja lood jõudsid minuni moel, mida ma ei olnud täiskasvanutele kirjutades kogenud,”

meenutab hollandi kirjanik, „Lahenduste ministeeriumi” autor Sanne Rooseboom.

Oled õppinud rahvusvahelisi suhteid ja töötasid aastaid hoopis vabakutselise ajakirjanikuna. Selle kõige kõrvalt otsustasid kirjutada raamatu. Mis ajendas sind seda tegema ja miks otsustasid kirjutada raamatu just lastele?

See oli vist pigem sisemine tung kui teadlik valik. Mulle meeldis ajakirjanikutöö, eriti korrespondendina. Aga kogu aeg oli nagu midagi puudu. Ma ei olnud oma tööga kunagi päriselt rahul. Mul oli justkui kümne aasta pikkune kirjutamistõrge, millest pidin üle saama ja olen väga õnnelik, et lõpuks tõrkest üle sain! Sest alates sellest, kui pöördusin ilukirjanduse juurde, on pidev rahulolematuse tunne täiesti kadunud.

Proovisin alguses kirjutada täiskasvanutele. Mu esimene avaldatud lugu oli tõsine, kindlasti mitte lastele mõeldud. Kui aga proovisin romaani kirjutada, kahtlesin endas pidevalt. Kirjutasin seda, mida arvasin, et pean kirjutama, mida pidasin õigeks kirjanduseks. See oli tohutult väsitav ja ega tulemus polnud ka kuigi hea. Kui hakkasin kirjutama lastele, läks mu kujutlusvõime päriselt tööle ja lood jõudsid minuni moel, mida ma ei olnud täiskasvanutele kirjutades kogenud. Nii et jällegi – mitte niivõrd valik kui protsess, mille käigus avastasin, mida ma tegema pean.

Kirjutasid esimest „Lahenduste ministeeriumi” raamatut üsna kaua, pea 9 aastat. Millised olid

Foto: Els Zweerink

selle loo kirjutamise suurimad väljakutsed? Ja ma küsin teistpidi - mis andis lootust, et see lugu ükskord päriselt valmib?

Ma ei olnud veel kirjanik, aga tahtsin olla. Kirjutasin mõne peatüki, siis aga ärritusin või tuli elu vahele ja ma ei kirjutanud kuude viisi

midagi. Tänu ajakirjanikutööle kirjutasin muidu üsna palju ja sain läbi selle üha paremaks. Iga kord käsikirja üle lugedes tundsin, et pean uuesti alustama, sest tahtsin paremini teha. Nautisin selle kallal töötamist, seepärast sain ta ka lõpetatud. Raamat on pühendatud mu nooremale õele, kes 16-aastaselt suri. Ka see innustas mind teost lõpuni kirjutama. Eestikeelses väljaandes küll mitte, aga hollandikeelse raamatu esilehel on pühendus „Mintele”.

Ajakirjanikuna jagasid sa oma aega Hollandi ja Inglismaa vahel. Kui erinevad need kaks riiki, kaks ühiskonda oma olemuselt on? Millised valupunktid sinu jaoks kummagi juures esile kerkivad? Kas on ka sarnasusi?

Sarnasusi on palju, oleme ju naaberriigid. Aga muidugi on ka olulisi erinevusi. Ühendkuningriik on palju suurem, nii on ka piirkondlikud erinevused suuremad. Hollandis on meil samuti erinevad aktsendid ja kohalikud traditsioonid, aga Ühendkuningriigis on Šotimaa ja Inglismaa, väiksed külakesed ja tohutud suurlinnad, jõukad piirkonnad ja vaesed, valdavalt konservatiive või leiboriste pooldavad piirkonnad. Seetõttu torkavad erinevused veidi teravamalt silma. Oluline vahe on ka ajakirjanduses. Hollandis ei ole väga arenenud tabloidikultuuri, ajalehti, mille paparatsod otsivad kõmulugusid ja huvituvad poliitikute eraelust. Me ei tea oma poliitikute

eraelust midagi. Veel üheks suureks erinevuseks on see, kui ilus on Ühendkuningriikide loodus. Holland on kaunis, aga meil ei ole üldse mägesid. Mulle tohutult meeldivad Ühendkuningriigi maakohad. Ja inglise kirjandus meeldib vist ka rohkem.

Millised on peamised probleemid, millega Hollandi „lahenduste ministeerium” praegusel ajal tegelema peab?

Polariseerumine. See, kui kergesti tekib inimestes üksteise vastu viha. Arvan, et ministeerium võiks esmajoonel sellega tegeleda. Meil on ka tõsisemaid eluaseme probleeme, paljudes linnades ja piirkondades on keeruline soodsat elamispinda leida. Eluasemete nappuse tõttu pöördub inimeste viha kellegi teise vastu, näiteks varjupaigataotlejate, kes samuti elupaika vajavad.

Probleemiks on ka õpetajate puudus ning vaesus linnades. Oleks tore, kui ministeerium need mured lahendada suudaks. Aga muidugi, ministeerium võib tegeleda vaid üksikjuhtumite, mitte riiklike küsimustega.

Lahenduste ministeerium peab järgima rangeid reegleid: peab töötama salaja, ministeeriumi töötajad ei tohi mingil viisil juhtumist kasu saada ja aidama peab kõiki, mitte ainult endale meeldivaid inimesi. Miks on sinu jaoks oluline, et ministeerium töötaks salaja?

Mulle tundub, et need reeglid sarnanevad üldiste õigluse põhimõtetega. Õiglase maailmaga nagu mina seda näen. Tuleb aidata kõiki, mitte ainult oma sõpru ja abi eest ei saa ega tohi tasu oodata. Inimesi tuleb aidata ilma nende teadmata, et nad end ebamugavalt ei tunneks.

Kui lahenduste ministeeriumi olemasolu oleks teada, saaksid abi need inimesed, kes seda küsida julgevad. Kui see aga töötab salaja, saab aidata inimesi, kes ei tea, et nad abi vajavad või kes seda küsida ei julge, ning keegi ei saa kasutada salajast ministeeriumi oma poliitiliste eesmärkide huvides.

Heategu ilma midagi vastu ootamata on üks ilusamaid inimlikke kontakte. Ja see on alati üllatus. Kas sulle meenub mõni näide, kus võõras inimene on sind heast südamest aidanud, saamata sellest midagi vastu?

Elan Rotterdams, mis on küllaltki suur linn. Mõned nädalad tagasi helistasid hilja õhtul mu uksekella kolm teismelist poissi ja ulatasid mulle võtme, mille olin lukuauku unustanud. See oli neist väga kena. Sama juhtus mu tütre jalgratta luku võtmega. Keegi poetas selle meie postkasti, kui tütar oli unustanud ratta lukustada. Nad oleksid võinud lihtsalt mööda kõndida, aga otsustasid aidata.

Küsimusi esitasid Helena Läks ja Sirlen Rekkor, tõlkis Liisa Luhakivi.

Kiri tänavakunstnikult

Õo pimeduses on tunda värvilõhna.

Maas vedelevad tühjad spreipurgid ja seinale on tekkinud suur värviline stiliseeritud kiri, mis kujutab kellegi isiklikku tag'i (varjunime) või rühmituse nime lühendit. See on grafiti. Sellised teosed tekivad linnapilti üldjuhul ilma luba küsimata ning kokkupuuted korraldajatega ei ole kunstnikele võõrad.

Grafiti arenes välja 1970. aastatel Ameerika Ühendriikides, New Yorki tänavatel, kui lihtsatest kriitseldustest seintel kujunesid järjest keerukamad ja detailsemad kunstiteosed. Ühtlasi tekkisid erinevad stiilid ja tehnikad. Üsna pea võis lisaks tänavatele näha joonistajate teoseid ka metrootunnelites ja rongidel, sest mis võiks olla veel parem viis oma teoste eksponeerimiseks kui rongivagun, mis läbib tervet linna!

Eestis sai grafiti areng hoo sisse 1990. aastate lõpus. Vanad mahajäetud ehitised, sillaalused ja raudtee äärsed müürid muutusid üha värvilisemaks kuniks grafiti erinevaid vorme võis näha kõikjal üle linna. Nii on see ka täna. Grafitikunst elab linnapildis jätkuvalt oma elu, arenedes, täienes, muutudes...

Ära karda, see on lihtsalt mingi stseen
Ei saa dirigeerida me elu ükski tumm metseen
Näib vahel, ainult sassis pead ja värelevad kollased
A kõigi pisarad on samamoodi soolased
Lükka lihtsalt rattal hääled sisse korra veel
Varahommikul ja vastu ööd

Ja keegi pole niisama hooleta
Mitte keegi pole niisama hooleta jäänd
Kasvõi puude soojad varjud
Valvavad su üle

EiK, 2024

Kiri kiusamisest

„Lahenduste ministeeriumi” lugu läheb veerema sellest, kui koolikiusu ohvriks langenud Ruuben otsustab kirjutada kirja ministeeriumisse, et paluda abi. Tegelikult on abi lähedal, tuleb vaid julgeda seda küsida.

Kiusamine on süstemaatiline tegevus, mille käigus paneb üks inimene meelega ja korduvalt teist inimest halvasti tundma ning kannatajal on raske end kaitsta. Teisisõnu tehakse samale inimesele korduvalt liiga sihiliku ja teadliku tegevusega, mille tõttu on kiusaja ja kiusatav ebavõrdses seisus.

Kiusamine võib olla nähtav tegevus (füüsiline või sõnaline), aga ka varjatud (törjumine, kuulujuttude levitamine, küberkiusamine). Varjatud kiusamist on raskem märgata, kuid üheks märgiks on sageli muutus kiusatava õpilase meeleolus või käitumises. Kiusamine peatamisel on oluline roll kõrvalseisjatel: saades teada kiusamisest või sattudes seda pealt nägema, tuleb sekkuda või kutsuda appi täiskasvanu.

Kiusamine saab jätkuda ja kasvada vaid siis, kui kõrvaltvaatajad selle heaks kiidavad või teesklevad, et ei märka. Kui kaaslased peavad kiusamist lubamatuks, on kiusata keerulisem. Seega on kiusamise peatamiseks oluline mõista enda kui kõrvalseisja vastutust ning astuda kiusamise ohvri kaitseks välja. Head grupisuhted ning erinevuste aktsepteerimine on samuti kiusuvaba keskkonna juures olulised.

Kasutatud www.kiusamisvaba.ee materjale.

Abistavad kontaktid

Lasteabi

e-mail: info@lasteabi.ee,
tel: 116 111, välismaalt +372 600 4434

Riiklik usaldustelefon

tel: 126 (eesti keeles) ja 127 (vene keeles)

Peaasi.ee

<https://noustamine.peaasi.ee/>

Koolipsühholoogide nõuandeliin

tel: 1226 (eesti keeles E-R 16.00-20.00), 1227 (vene keeles T 16.00-20.00).

Laste õiguste eest vägivallavabale lapsepõlvele seisab **lasteombudsman** (www.lasteombudsman.ee), kes on samuti pannud kokku soovitusel, kuidas kiusamise vastu võidelda: <https://www.oiguskantsler.ee/kool-kiusamisest-vabaks/>.

Kiusamisvaba
Kool

TEATRI-IMED JÄTKUVAD NUKUTEATRIMUUSEUMIS!

**Nukuteatrimuuseumis
avaneb muinasjutuline
teatrimaailm täis
huvitavaid lugusid ja
arendavaid tegevusi.**

**Sama päeva
teatripiletiga
muuseumi-
külastus
soodsam!**

SOODUSHINNAGA PARKIMINE EESTI NOORSOOTEATRI KÜLASTAJATELE

Eesti Noorsooteatri koostööpartner, parkimiskorraldaja Ühisteenused AS pakub soodushinnaga parkimisteenust valveta Rannamäe tee 5 parklas kõikidel nädalapäevadel. Fikseeritud tasu 3 tunni eest on 2 eurot. Soodushinnaga teenuse aktiveerimiseks saada sõnum sisuga: auto number, tühik, ENTEATER (näide: 123ABC ENTEATER) numbrile 1902. 3 tunni täitumisel jätkub teenus tavatariifi alusel. Parkimisteenuse lõpetamiseks tuleb helistada numbril 1903.

Muuseumis saad

rännata ringi teatriajaloos,
proovida eri liiki nukke elama
panna, katsetada, mis juhtub
maski või varjusirmi taha minnes,
tutvuda teatriametitega.

Lisaks toimuvad muuseumis:

etendused, töötoad,
kohtumised näitlejatega,
koolitunnid, sünnipäevapeod
ja veel palju loomingulist
ning põnevat!

noorsooteater.ee/muuseum

LAVASTUSE VALMIMISE TEHNILINE MEESKOND

Lavastusala juhataja Anni Rajas

Tehniline juht Revo Koplus

Etendusteenistuse juht Airike Vipp

Dekoratsioonid, butafooria valmistasid Annika Aedma, Kári Arason,
Andres Josing, Madli Liiva, Krista Norden, Margus Tamme, Evelin Vassar

Rätsepmeistrid Tiiu Peterson, Ursula Goldstein

Etenduse juht ja rekvisiitor Reet Loderaud

Kostümeerija Kristel Hansen

Grimeerija Lauraliis Pihu

Valgustehnik Targo Miilimaa

Helitehnik Mait Visnapuu

Lavameister Tanel Riik

Kava koostas Sirlen Rekkor, fotode autor Kalev Lilleorg

Kava kujundas Helmi-Elfriede Arrak

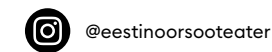
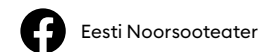
Täname: Kiusamisvaba Kool

EESTI NOORSOOTEATER

teatrijuht Leino Rei / kunstiline juht Mirko Rajas / peakunstnik Rosita Raud / etendusteenistuse juht Airike Vipp
turundusjuht Piia-Berta Piir-Kuusmik / kommunikatsioonijuht Helena Läks / muuseumi juhataja Iti Niinemets
lavastusala juht Anni Rajas / tehniline juht Revo Koplus / haldusjuht Ahto Paju / projektijuht Sirlen Rekkor
büroo- ja personalijuht Helika Nõmm / pearaamatupidaja-finantsjuht Nele Brandmeister / raamatupidaja
Annika Visnapuu / IT- ja multimeediaspetsialist Indrek Rammus / kirjandustoimetaja Kati Kuusemets
disainer Helmi-Elfriede Arrak / näitlejad Erik Hermaküla, Anti Kobin, Eliis-Maria Koit, Laura Kukk, Helle Laas,
Getter Meresmaa, Hardi Möller, Mart Müürisepp, Laura Nõlvak, Steffi Pähn, Karl Sakrits, Alice Siil, Doris Tislar,
Lee Trei, Tiina Tõnis, Taavi Tõnisson, Joosep Uus, Risto Vaidla, Johanna Vaiksoo, Mark Erik Savi
lavastaja-dramaturg Elss Raidmets / grimeerijad Triin Klaas, Signe Kändla / etenduse juhid ja rekvisiitorid
Elise Holter, Jaanika Jüris, Liisa-Lii Tamme / valgustehnikud Kristi Kalmus, Kärt Karro, Valeri Konopljov, Erik Pello,
Triin Rahnu / heli- ja videosaakonna juhataja Aigar Vals / heli- ja videotehnikud Kaspar Erik Lind,
Sander Maimik / vanemkostümeerija Kristel Hansen / kostümeerija Tiina Salmus / pealavameister
Janek Saareli / lavameistrid Jelena Ivanova, Martin Reinart, Mikk-Artur Ostrov, Oliver Paju, Steffi Viita,
Tanel Riik / nukumeistrid Annika Aedma, Evelin Vassar / rätsepmeistrid Ursula Goldstein, Tiiu Peterson
nukumehaanik Margus Tamme / rekvisiitor-varustaja Riho Tammert / dekoratsiooniala juht Kári Arason
butafoor-dekoraator Madli Liiva / dekoraator Krista Norden / dekoratsioonimeistrid Andres Josing,
Mihkel Niinemets / turundusassistent Triinu Arula / müügijuht Anneli Albert / müügiadministraatorid
Karmen Mägi, Viivi Palm / muuseumikuraator Gerli Mägi / haridustöö kuraatorid Laura Linna, Liisa Luhakivi
puhastus- ja publikuteeninduse juht Jane Kütson / publikuteenindajad Georg Raimond Öunap,
Eda Holtsmann, Edith Horn, Elizabeth Teng, Elle Himma, Helle Veskimägi, Hiie Kalas, Johanna Piir,
Katriin Käbin, Laura Sarap, Madli Rättnik, Mihkel Tõnisson, Minna Viinalass, Pauliina Kütson, Rasmus Pall,
Rebecca Rättnik, Signe Kamp, Tiia Sander, Tiina Tünpuu, Viivi Palm / puhastusteenindajad Ilona Avdejeva,
Joosep Pedajas, Kif Tamme, Svetlana Fortõgina

Lai 1 / Nunne 4 • 10133 Tallinn

Info ja piletite tellimine 6679 555 / kassa@noorsooteater.ee
noorsooteater.ee

muuseumikaart

TallinnCard

partner

ÜHISTEENUSED

TALLINK Hotels

